

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 61.478/3
van 14 juni 2017

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘houdende de uitvoering van het Cultureelerfgoeddecreet van 24 februari 2017’

Op 8 mei 2017 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel verzocht binnen een termijn van dertig dagen, verlengd tot 16 juni 2017, een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘houdende de uitvoering van het Cultureelerfgoeddecreet van 24 februari 2017’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 6 juni 2017. De kamer was samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, Jan SMETS en Koen MUYLLE, staatsraden, Jan VELAERS en Johan PUT, assessoren, en Annemie GOOSSENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Rein THIELEMANS, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 14 juni 2017.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.¹

*

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2. Het om advies voorgelegde ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering strekt tot de uitvoering van het decreet van 24 februari 2017 ‘houdende de ondersteuning van cultureelerfgoedwerking in Vlaanderen’.

Hoofdstuk 1 bevat inleidende bepalingen. Het gaat om definities en om een bepaling naar luid waarvan de “door de Vlaamse Regering aangewezen dienst”, vermeld in tal van artikelen van het decreet van 24 februari 2017, het Departement Cultuur, Jeugd en Media is.²

Hoofdstuk 2 betreft het kwaliteitslabel voor collectiebeherende organisaties. Het bevat de nadere specificaties van de voorwaarden en de criteria voor het toekennen van het kwaliteitslabel voor collectiebeherende (cultureelerfgoed)³organisaties en regelt de procedure voor de toekenning van het kwaliteitslabel en de evaluatie en de intrekking ervan.

Hoofdstuk 3 regelt de aanwijzing van collectiebeherende cultureelerfgoedorganisaties als cultureelerfgoedinstelling. Het bevat de nadere specificaties van de criteria voor de aanwijzing als cultureelerfgoedinstelling en regelt de procedure voor die aanwijzing.

Hoofdstuk 4 betreft de indeling van de collectiebeherende cultureelerfgoedorganisaties bij het landelijke of het regionale niveau. Het bepaalt de nadere specificaties voor de indeling van collectiebeherende organisaties bij die niveaus en regelt de procedure voor het behandelen van de aanvragen om indeling, in hoofdzaak door verwijzing naar de procedure voor de toekenning van werkingsubsidies.

Hoofdstuk 5 regelt de werkingsubsidies voor cultureelerfgoedwerking. Het bevat algemene bepalingen die betrekking hebben op de procedure voor de toekenning van de werkingsubsidies, de uitbetaling ervan, de jaarlijkse verantwoording, het jaarlijkse toezicht, de reserve, de evaluatie van de uitvoering van de beheersovereenkomst of het cultureelerfgoedconvenant en de sanctionering. Het hoofdstuk bepaalt tevens de nadere

¹ Gelet op de toegemeten termijn, de omvang van het ontwerp, de vele andere aan termijnen gebonden adviesaanvragen en het geringe aantal magistraten die deel uitmaken van de afdeling Wetgeving, heeft de Raad van State niet op alle vlakken een diepgaand onderzoek van het ontwerp kunnen verrichten. Uit de vaststelling dat over een bepaling in dit advies niets wordt opgemerkt, mag niet zonder meer worden afgeleid dat er niets over kan worden opgemerkt en, indien er iets over wordt opgemerkt, dat er niets meer over op te merken valt. Het advies dient met dit voorbehoud te worden gelezen.

² Verder in het ontwerp “de administratie” genoemd.

³ De gehanteerde terminologie is noch in het decreet van 24 februari 2017, noch in het ontwerp geheel consistent.

specificaties van de subsidiëringsvoorwaarden en de criteria voor de toekenning van werkingssubsidies, alsmede de principes van goed bestuur.

Hoofdstuk 6 betreft de subsidies voor cultureelerfgoedprojecten. Het bevat algemene bepalingen inzake de procedure voor de toekenning van de projectsubsidies, de uitbetaling van de projectsubsidies, de verantwoording, het toezicht en de sanctionering. Het bepaalt tevens de nadere specificaties van de subsidiëringsvoorwaarden en de criteria voor de toekenning van projectsubsidies.

Hoofdstuk 7 bevat bepalingen aangaande de adviescommissie Cultureel Erfgoed, de pool van experts en de beoordelingscommissies.

De hoofdstukken 8, 9 en 10 bevatten respectievelijk gemeenschappelijke bepalingen, overgangsbepalingen en een slotbepaling.

3.1. Het ontworpen besluit vindt in de eerste plaats rechtsgrond in de artikelen 14, tweede lid, 16, eerste en tweede lid, 18, tweede lid, 23⁴, 26, derde lid, 28, 41, 42, 68, eerste en tweede lid, 79, eerste lid, 82 en 84 van het decreet van 24 februari 2017.

3.2. Voor sommige artikelen is een nader onderzoek vereist.

3.2.1. Artikel 2 van het ontworpen besluit vindt rechtsgrond in alle bepalingen van het decreet van 24 februari 2017 waarin gewag wordt gemaakt van de “door de Vlaamse Regering aangewezen dienst”.

3.2.2. Voor artikel 20 van het ontworpen besluit kan worden gesteund op de algemene uitvoeringsbevoegdheid van de Vlaamse Regering (artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’), gelezen in samenhang met artikel 14 van het decreet van 24 februari 2017.

3.2.3. Luidens artikel 40, tweede lid, van het ontworpen besluit kunnen collectiebeherende organisaties die de Vlaamse Regering zelf beheert, een aanvraag tot indeling bij het landelijke of het regionale niveau indienen zonder dat die aanvraag tevens een aanvraag is voor het bekomen van een werkingssubsidie. Door de eerste auditeur-rapporteur erop gewezen dat in artikel 25 van het decreet van 24 februari 2017 een aanvraag voor zo een indeling wordt beschouwd als een onderdeel van de aanvraag voor het bekomen van werkingssubsidies en de beslissing over beide punten aan elkaar wordt gebonden, verschafte de gemachtigde de volgende toelichting omtrent de rechtsgrond voor artikel 40, tweede lid, van het ontworpen besluit:

“Artikel 25 van het decreet is ‘procesmatig’ van aard. Hier wordt immers bepaald dat een aanvraag voor indeling tegelijk een aanvraag voor werkingssubsidie is. Bedoeling hiervan is dat de indeling en de toekenning van een werkingssubsidie kunnen gebeuren op basis van hetzelfde aanvraagdossier.

⁴ Bij dit artikel wordt ook een delegatie aan de Vlaamse Regering verleend om de procedure van intrekking van de aanwijzing van collectiebeherende cultureelerfgoedorganisaties als cultureelerfgoedinstelling te regelen, maar dit aspect wordt niet uitgevoerd. Het ontworpen besluit dient wat dit betreft te worden aangevuld om artikel 22 van het decreet van 24 februari 2017 te kunnen toepassen.

Anderzijds bepaalt artikel 29 van het decreet dat de Vlaamse Regering (enkel) een werkingssubsidie kan toekennen aan organisaties die ze niet zelf beheert. De reden hiervan is niet procesmatig, maar veeleer inhoudelijk: het is immers niet de bedoeling dat organisaties die onderdeel zijn van de Vlaamse overheid een werkingssubsidie aanvragen bij diezelfde overheid. Technisch/juridisch kan een overheid immers niet zichzelf niet subsidiëren.

Het decreet voorziet voor organisaties die onderdeel zijn van de Vlaamse overheid echter wel de mogelijkheid om ingedeeld te worden (er is immers geen bepaling die indeling voor deze instellingen uitsluit). De indeling geeft een positie van een organisatie weer binnen het cultureelerfgoedveld – het is dan ook logisch dat bijvoorbeeld ook de eigen (niet-verzelfstandigde) musea ingedeeld worden.

Overwegende bovenstaande problematiek kan dus gesteld worden dat het decreet hier een tegenspraak bevat. Op dit punt zijn we van mening dat inhoudelijke bepalingen voorrang dienen te krijgen op procesmatige. Het is immers nooit de bedoeling geweest om op basis van artikel 25 organisaties die onderdeel zijn van de Vlaamse overheid uit te sluiten van indeling.”

Het is correct dat artikel 24 van het decreet van 24 februari 2017 niet bepaalt dat enkel collectiebeherende cultureelerfgoedorganisaties met een kwaliteitslabel die een werkingssubsidie aanvragen, kunnen worden ingedeeld bij het landelijke of het regionale niveau. Er wordt integendeel zonder enig onderscheid gewag gemaakt van “collectiebeherende cultureelerfgoedorganisaties”. Het volgt dan ook uit de algemene economie van dat artikel dat door de Vlaamse Regering beheerde collectiebeherende organisaties eveneens een aanvraag tot indeling moeten kunnen indienen, zodat voor artikel 40, tweede lid, van het ontworpen besluit kan worden gesteund op de algemene uitvoeringsbevoegdheid van de Vlaamse Regering, gelezen in samenhang met artikel 24 van het decreet van 24 februari 2017. Het verdient evenwel aanbeveling om artikel 25 van het decreet van 24 februari 2017, waarin geen rekening wordt gehouden met collectiebeherende organisaties die door de Vlaamse Regering zelf worden beheerd, bij gelegenheid aan te passen.

3.2.4. De artikelen 56, derde lid, en 78, vierde lid, van het ontworpen besluit strekken tot het verlenen van een delegatie aan de Vlaamse minister bevoegd voor de culturele aangelegenheden (hierna: de minister) om, “[m]et het oog op het toezicht” nader te bepalen welke kosten al dan niet in aanmerking komen voor subsidiëring.

De gemachtigde verschaft hieromtrent de volgende toelichting:

“Artikel 41 en 68 bevatten een delegatie die toelaat nadere regels te bepalen inzake toezicht.

Welke kosten al dan niet in aanmerking komen voor subsidiëring zijn volgens ons een essentieel onderdeel van het toezicht, want op basis hiervan wordt de subsidie verantwoord. Ook naar rechtszekerheid voor de organisaties lijkt dit ons van belang.

Een identieke formulering werd gebruikt om op basis van het Cultureel-erfgoeddecreet 6 juli 2012 de kosten te bepalen die in aanmerking komen voor subsidiëring.”

Daargelaten de vraag of een verdere delegatie aan de minister toelaatbaar zou zijn, dient te worden vastgesteld dat het bepalen van kosten die in aanmerking komen voor subsidiëring,

moeilijk kan zijn gebaseerd op een delegatie aan de Vlaamse Regering om nadere regels te bepalen inzake het toezicht. De genoemde bepalingen dienen derhalve te worden weggelaten.

3.2.5. Voor artikel 57 van het ontworpen besluit kan worden gesteund op de algemene uitvoeringsbevoegdheid van de Vlaamse Regering, gelezen in samenhang met de artikel 38 van het decreet van 24 februari 2017.

3.2.6. Voor de artikelen 73 tot 75 van het ontworpen besluit kan worden gesteund op de algemene uitvoeringsbevoegdheid van de Vlaamse Regering, gelezen in samenhang met de artikelen 63 en 64 van het decreet van 24 februari 2017.

3.2.7. De artikelen 92 en 93 van het ontworpen besluit vinden volgens de gemachtigde rechtsgrond in artikel 80 van het decreet van 24 februari 2017. De eerstgenoemde artikelen betreffen evenwel niet “de algemene procedure voor de beoordeling van de dossiers”. Zij vinden evenmin rechtsgrond in artikel 82 van het decreet. Voor de eerstgenoemde artikelen kan wel worden gesteund op algemene uitvoeringsbevoegdheid van de Vlaamse Regering, gelezen in samenhang met de artikelen 78 en 79 van het decreet van 24 februari 2017.

ALGEMENE OPMERKING

4. Uit antwoorden op vragen van de eerste auditeur-rapporteur blijkt dat de stellers van het ontwerp er verkeerdelijk van uitgaan dat de opheffing van het decreet van 6 juli 2012 ‘houdende het Vlaams cultureel-erfgoedbeleid’ (artikel 89 van het decreet van 24 februari 2017) automatisch de integrale opheffing impliceert van alle uitvoeringsbesluiten van dat decreet. Dat is evenwel niet het geval, zodat omwille van de rechtszekerheid aan het ontwerp bepalingen dienen te worden toegevoegd strekkende tot de opheffing (of wijziging) van de betrokken besluiten of van onderdelen ervan.

BIJZONDERE OPMERKINGEN

Aanhef

5. Aan de aanhef dient een lid te worden toegevoegd (dat het eerste lid wordt) waarin gewag wordt gemaakt van artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’.

6. Het huidige eerste lid van de aanhef (dat het tweede lid wordt) dient in overeenstemming te worden gebracht met hetgeen werd opgemerkt omtrent de rechtsgrond voor het ontworpen besluit.

7. Er dient aan de aanhef een lid te worden toegevoegd (dat het vijfde lid wordt) waarin wordt verwezen naar het advies van de Raad van State, afdeling Wetgeving. Dat lid dient als volgt te luiden:

“Gelet op advies 61.478/3 van de Raad van State, gegeven op 14 juni 2017, met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;”.

Artikel 1

8. Gelet op artikel 2 van het ontwerp kan de in artikel 1, 1°, van het ontwerp opgenomen definitie vervallen.

Artikel 4

9. Op grond van artikel 4, eerste lid, 5°, van het ontwerp dient de collectiebeherende organisatie in het licht van de functie “participeren” aandacht te hebben voor het actief betrekken van de maatschappij bij de cultureelerfgoedwerking. De gemachtigde verschaft de volgende toelichting bij deze bepaling:

“Het is de bedoeling dat organisaties zelf aangeven hoe en op welke wijze zij invulling geven aan dit criterium en dit meenemen in hun werking. Deze invulling kan ook verschillen van organisatie tot organisatie. Afhankelijk van het soort werking en de lokale context zal dit anders ingevuld worden. Met aandacht hebben voor participatie wordt dus geen norm bedoeld waar de organisaties aan moeten voldoen.”

10. Artikel 4, eerste lid, 6°, van het ontwerp bevat een parafrasering van het criterium dat is bepaald in artikel 9, 1°, van het decreet van 24 februari 2017. De gemachtigde verschaft hieromtrent de volgende toelichting:

“Deze passage is inderdaad overgenomen uit het decreet (tweede zin van artikel 9, 1°). De artikels in het uitvoeringsbesluit die de criteria nader bepalen zijn opgesteld in de zin dat ze de vermelde criteria in hun geheel nader bepalen. De opgesomde punten in artikel 4 omvatten dus in hun geheel de nadere bepaling van artikel 9, 1° in het decreet. Om deze reden wordt de tweede zin van artikel 9, 1° herhaald in het uitvoeringsbesluit. Dit niet herhalen zou verwarring kunnen scheppen omdat iets wat onder dit criterium valt niet hernomen wordt in de nadere bepaling ervan.”

In artikel 4, eerste lid, 6°, van het ontwerp dient dan wel, om geen onduidelijkheid te creëren omtrent de juridische aard van de erin opgenomen regel, te worden verwezen naar artikel 9, 1°, van het decreet van 24 februari 2017 (“overeenkomstig”). Voorts wordt verwezen naar opmerking 8 uit advies 60.228/3.⁵

⁵ Adv.RvS 60.228/3 van 22 november 2016 over een voorontwerp dat geleid heeft tot het decreet van 24 februari 2017, *Parl.St.* VI. Parl. 2016-17, nr. 1014/1, (135), 145-146.

Artikel 5

11. Luidens artikel 5, 3°, van het ontwerp moeten de collectiebeherende organisaties de deontologische regels die zijn opgenomen in de in die bepaling vermelde deontologische codes naleven om het kwaliteitslabel te kunnen verkrijgen en behouden. Uit het woord “naleven” blijkt dat het gaat om eigenlijke normen, en niet enkel om het zich louter laten leiden door richtsnoeren. De betrokken organisaties zouden derhalve gebonden zijn door eigenlijke normen die niet in het Belgisch Staatsblad zijn bekendgemaakt.

Het knelpunt van de ontbrekende bekendmaking van door andere overheden of instanties uitgevaardigde normen waarnaar in Belgische rechtsregels wordt verwezen, zou op een horizontale manier moeten worden onderzocht en opgelost. Mochten er voor het oplossen hiervan bijzondere redenen zijn om bij bijzondere wet af te wijken van de gebruikelijke bekendmaking in het Belgisch Staatsblad, dan zal erop moeten worden toegezien dat deze bekendmaking beantwoordt aan de essentiële randvoorwaarden op het gebied van toegankelijkheid en kenbaarheid van een officiële bekendmaking. Essentieel hierbij is de beschikbaarheid van een Nederlandse versie van de betrokken normen.

Zolang er geen dergelijke wettelijke regeling is tot stand gekomen, wordt in de ontworpen regeling gerefereerd aan normen die niet overeenkomstig artikel 190 van de Grondwet zijn bekendgemaakt en die bijgevolg niet tegenwerpbaar zijn aan iedereen. Onder die omstandigheden lijkt het onvereenigbaar met artikel 190 van de Grondwet de betrokken norm niet ter beschikking te stellen van alle burgers op de geëigende manier, namelijk via bekendmaking in het Belgisch Staatsblad. Daartoe zouden aan het ontwerp bijlagen kunnen worden toegevoegd waarin de genoemde deontologische codes zijn opgenomen.

Artikel 26

12. Luidens artikel 26 van het ontwerp kan de minister beslissen dat voor een beleidsperiode geen bijkomende cultureelerfgoedinstellingen zullen worden aangewezen.

De gemachtigde verklaarde hieromtrent wat volgt:

“Omwille van procedurele redenen is er een mogelijkheid voorzien om voor een beleidsperiode geen bijkomende cultureelerfgoedinstellingen aan te duiden. De procedure voor aanduiding is vrij zwaar (zowel voor de aanvrager als voor de administratie). Indien de Vlaamse Regering of de minister de intentie heeft om geen bijkomende instellingen aan te duiden heeft het daarom geen zin om organisaties deze procedure te laten doorlopen. Daarom is dus de mogelijkheid voorzien om geen bijkomende aanduidingen te voorzien.

In dit kader geven we ook mee dat het decreet voorziet dat er werkingssubsidies worden toegekend per beleidsperiode (van vijf of zes jaar). Ook de indeling is gekoppeld aan deze beleidsperiodes.

Voor de aanduiding van (nieuwe) cultureelerfgoedinstellingen voorziet het decreet echter geen (vaste) periodes. Uit het decreet blijkt dan ook niet de intentie om periodiek (nieuwe) cultureelerfgoedinstellingen te gaan aanduiden of de mogelijkheid te voorzien om daarvoor aanvragen in te dienen.

Bij de uitwerking van de procedure werd ervoor gekozen om deze aanduiding te koppelen aan de aanvraag voor indeling en werkingssubsidies, maar gelet er geen intentie is om periodiek bijkomende cultureelerfgoedinstellingen aan te duiden of daarvoor een aanvraag in te dienen, werd eveneens de mogelijkheid voorzien om van deze procedure af te zien bij beslissing van de minister.

Omwille van het procedurematige aspect van deze beslissing voorziet het ontwerp hiervoor geen criteria. Dit neemt uiteraard niet weg dat de motiveringsplicht ook hier van toepassing blijft. Het kan hier bijv. ook om de budgettaire context gaan.”

Er is in het decreet inderdaad niet voorzien in een jaarlijkse of meerjaarlijkse procedure om collectiebeherende cultureelerfgoedorganisaties aan te wijzen als cultureelerfgoedinstelling. Niettemin kan aan de minister niet de bevoegdheid worden toegekend om op volledig discretionaire wijze af te zien van de toepassing van het decreet van 24 februari 2017 en van het te nemen besluit, zodat minstens dient te worden bepaald in welke gevallen of op grond van welke criteria de minister hieromtrent een beslissing kan nemen,⁶ die bovendien zal dienen te zijn gesteund op motieven die de toets aan het grondwettelijke beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie kunnen doorstaan.

Artikel 30

13. Luidens artikel 30, tweede lid, 1°, b), en 2°, b), van het ontwerp dienen de collectiebeherende cultureelerfgoedorganisaties “de gangbare normen” inzake digitale registratie van de collectie en inzake maatregelen tot behouden en borgen te respecteren.

Op de vraag wat onder “gangbare normen” wordt verstaan, antwoordde de gemachtigde wat volgt:

“Voor verschillende soorten erfgoed zijn er verschillende normen gangbaar inzake digitale registratie. Dit hangt af van het specifieke soort erfgoed. (...) Analoog zijn het ook hier de beroepsverenigingen (en het steunpunt) die deze normen bekend maken.”

Daargelaten dat het genoemde begrip dient te worden gepreciseerd, kan worden verwezen naar opmerking 11 voor zover het niet louter om richtsnoeren zou gaan.

⁶ Anders dan de gemachtigde vooropstelt, is de beslissing om geen bijkomende cultureelerfgoedinstellingen aan te wijzen, geen louter procedurele beslissing.

Artikel 49

14. Uit de tweede zin van artikel 49, eerste lid, van het ontwerp vloeit voort dat centrumsteden⁷ steeds zullen worden gehoord over het toekennen van een werkingssubsidie aan cultureelerfgoedorganisaties, en andere steden en gemeenten enkel als ze er zelf om verzoeken. De gemachtigde verklaarde wat volgt betreffende dit onderscheid:

“Centrumsteden hebben in regel een groter aantal organisaties, die op basis van dit decreet een werkingssubsidie aanvragen, op hun grondgebied. Om deze reden worden zij sowieso gehoord.

Andere steden en gemeenten worden enkel gehoord op verzoek omdat zij minder organisaties op hun grondgebied hebben en daarom (mogelijk) zelf geen nood zien om gehoord te worden.”

Het is evenwel niet duidelijk waarom het aantal organisaties op het grondgebied van een gemeente bepalend zou zijn om al dan niet automatisch te worden gehoord wanneer een cultureelerfgoedorganisatie een werkingssubsidie aanvraagt. De tweede zin van artikel 49, eerste lid, van het ontwerp dient derhalve te vervallen.

15. De gemachtigde verschaft de volgende toelichting bij artikel 49, tweede lid, van het ontwerp:

“Artikel 6 in het decreet voorziet dat de steden en gemeenten bij de beoordelingsprocedure gehoord worden over (de adviezen over aanvragen van) cultureelerfgoedorganisaties op hun grondgebied (en dus niet over de adviezen over de aanvragen van besturen). In dit tweede lid wordt verduidelijkt dat dit artikel niet van toepassing is op besturen.

De bedoeling van het gehoord worden van steden en gemeenten is om te voorzien in een beleidsafstemming, d.w.z. om bij de beslissing over de aanvragen rekening te houden met cultureel-erfgoedbeleid en de beleidsintenties van de steden en gemeenten.

Het is niet de bedoeling om de aanvragen daarbij individueel te bespreken (er is immers al een repliekprocedure voorzien).

Waar het gaat om aanvragen van besturen zelf is het dan ook logisch dat de besturen op basis van deze bepaling niet (opnieuw) gehoord worden. Dit horen zou dan enkel betrekking hebben op de eigen aanvraag, terwijl ook hier al een mogelijkheid tot repliek geweest is.”

Artikelen 65 en 83

16. Luidens artikel 65 van het ontwerp kan de minister de nadere specificaties bepalen van de in de artikelen 44, 49, 53, 56 en 61 van het decreet van 24 februari 2017 bedoelde criteria en van de in de artikelen 48 en 60 van dat decreet vermelde subsidiëringsvoorwaarden. Aldus wordt het bepalen van die specificaties en voorwaarden volledig aan de minister overgelaten.

Er dient evenwel aan te worden herinnerd dat delegaties aan ministers dienen te worden beperkt tot aangelegenheden van bijkomstige of detailmatige aard. De in het decreet van

⁷ Zie de omschrijving in artikel 48 van het decreet van 24 februari 2017.

24 februari 2017 opgenomen criteria en voorwaarden zijn niet voldoende precies opdat kan worden aangenomen dat het in dit geval om zulke aangelegenheden zou gaan, zodat de specificatie ervan in de eerste plaats bij besluit van de Vlaamse Regering zelf dient te gebeuren. De delegatie aan de minister dient derhalve te worden weggelaten of ingeperkt.

Een gelijkaardige opmerking geldt ten aanzien van artikel 83 van het ontwerp.

Artikel 98

17. Het bepalen van de modellen van de aanvraag of van het jaarverslag en het eindverslag, bedoeld in artikel 98 van het ontwerp, wordt aan de administratie⁸ gedelegeerd.

De gemachtigde verschaft hierbij de volgende toelichting:

“De bedoeling van het opmaken van dergelijke modellen is om er voor te zorgen dat de betrokken partijen (administratie, beoordelingscommissies, externe experts, minister, Vlaamse Regering) over de informatie beschikken die noodzakelijk is om het decreet op een kwaliteitsvolle manier uit te voeren (advisering, beslissing, toezicht...). Bij de advisering zijn er bijvoorbeeld heel wat criteria die afgetoetst moeten worden waarvoor specifieke informatie vereist is (bv personeelsaantallen, bezoekersaantallen, collectieplan...). In een model / formulier kunnen er dan vragen opgenomen worden die specifiek naar die vereiste informatie vragen.

Voor de aanvragers bieden deze modellen ook een verhoogde rechtszekerheid. Een organisatie die het model / formulier volledig invult kan er immers van uitgaan dat ze alle informatie die vereist is voor de advisering van haar aanvraag heeft.”

en

“Ter informatie geven we mee dat artikel 41 van het ontwerp een gelijkaardige bepaling bevat.

De administratie staat inderdaad in voor het opmaken van het model voor aanvraagdossier (art. 98), rekening houdend met dit artikel, en kan daarbij naast de opgesomde punten nog bijkomende informatie opnemen in het model.

De punten die opgesomd zijn in artikel 69 omvatten immers nog niet alle noodzakelijke informatie die nodig is voor het aftoetsen / behandelen van een aanvraag. Om deze reden is de mogelijkheid voorzien om naast de opgesomde punten nog bijkomende informatie op te nemen in het model van aanvraagdossier. Hierbij gaat het uiteraard enkel om informatie die relevant is voor het behandelen van een aanvraag. Bijkomende gegevens die momenteel bijvoorbeeld worden opgevraagd zijn identificatiegegevens (naam organisatie, adres, contactpersoon, bankrekeningnummer...) of partnerverklaringen bij projectsubsidies.

We kunnen ook meegeven dat het model van aanvraag periodiek geëvalueerd wordt door de administratie, waarbij rekening gehouden wordt met feedback van de sector en van de beoordelaars. Op basis van deze evaluatie kan het model dan aangepast en verbeterd worden. Om deze reden lijkt het ons niet aangewezen om de inhoud van een model van aanvraag per uitvoeringsbesluit in detail te gaan vastleggen.

⁸ Dit is het Departement Cultuur, Jeugd en Media (artikelen 1, 1°, en 2 van het ontwerp – zie hieromtrent opmerking 8).

Het zou ons ook verwonderen mocht de administratie niet bevoegd zijn om de inhoud van een model van aanvraag te bepalen of een aanvraagformulier op te stellen, uiteraard voor zover er informatie in wordt opgevraagd die relevant is voor de dossierbehandeling. Dit is een courante praktijk die momenteel bij heel veel administraties wordt toegepast.”

Het toekennen van zo een opdracht is maar aanvaardbaar indien het model slechts een weerspiegeling vormt van de reeds bij decreet of besluit bepaalde elementen en er derhalve geen nieuwe normatieve elementen in voorkomen. In dit geval zullen de modellen evenwel ook nog elementen bevatten die niet voortvloeien uit het decreet van 24 februari 2017 of zijn uitvoeringsbesluiten, zodat het bepalen ervan niet kan worden gedelegeerd aan de administratie. Ofwel dient te worden afgezien van het opleggen van een verplicht model, ofwel dient het ontwerp te worden aangevuld met verdere regels betreffende de inhoud van de modellen of kan daartoe een delegatie aan de minister worden verleend.

Artikel 100

18. Gevraagd of de in artikel 100 van het ontwerp bedoelde collectiebeherende cultureelerfgoedorganisaties niet moeten voldoen aan de voorwaarden opgenomen in het decreet van 24 februari 2017 en of dit niet moet worden bepaald, verklaarde de gemachtigde:

“Deze organisaties moeten inderdaad voldoen aan de voorwaarden en criteria in het decreet. De bepalingen inzake toezicht zijn eveneens van toepassing op deze organisaties. In artikel 22 van het decreet is voorzien dat de Vlaamse Regering de aanduiding als cultureelerfgoedinstelling kan intrekken indien niet meer voldaan is aan de toepasselijke voorwaarden en criteria.”

Aan artikel 100 van het ontwerp dienen derhalve de woorden “en dienen te voldoen aan de voorwaarden bepaald in artikel 18 van het Cultureelerfgoeddecreet van 24 februari 2017” te worden toegevoegd.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Annemie GOOSSENS

Jo BAERT